

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Áldott kezek.

Már nem ad minden bokor szállást: az ember fődél alá, tűz mellé kívánkozik az ősz mostoha lehellete elől.

A ház födelénél szűkebb, szorosabb födele is van az embernek, aminek szintén az a hivatása, hogy védelmet nyújtson a dermesztő szelek és emésztő fagyok ellen: a ruhája. Ilyenkor, évszak változás idején az

tek. Az erdélyi magyar asszony az ő családját nemcsak jó, de szép ruhába öltözteti. Szövő, fonó tudományát a himzés, diszes varrás mesterségével teszi még értékesebbé. A gyapjunak, kendernek nemcsak tudósai, de művészei vannak falusi asszonyaink között!

Örvendetes dolog, hogy a magyar asszonyoknak ez az erénye ma már kellő figyelem-

Balavásári kiállítás szobája. Középen Pekry Gezáné, a háziipari kiállítás főrendezője, mellette a balavásári ref. tanítónő és balavásári leányok.

ember kettőzött gonddal foglalkozik a ruházat kérdésével: hiszen háborus tapasztalatok szerint a fázást nehezebb elviselni, mint az éhezést.

Mi, erdélyi falusi magyarok hálát adhatunk Istennek, hogy nem fenyeget nagymértékben a fázás-okozta szenvedés. Áldott kezek elhárítják rólunk ezt a veszedelmet. Asszonyaink szövése, fonása biztosítja számunkra az öltözködés legfontosabb szükségleteit. Évezredes erénye ez az erdélyi magyar asszonynak, amelyet szorgalom, élelmesség, értelem, meleg érzés magas fokra fejlesztet-

ben és méltatásban részesül. A szövő-, fonó-tudomány ipari termékei a himző-, varró-művészet pompás készítményeivel sűrűn kerülnek kiállításokra.

Itt között képünk annak a kiállításnak egyik szobáját ábrázolja, amelyet a kisküküllőmegyei Magyar Párt elnökének, Pekry Géának felesége rendezett Balavásárán. Szép kép ez mindenképpen, de nekünk a kislánycák tetszenek legjobban, akik a guzsalyt tartják kezükben. Arra következtetünk a képből, hogy anyáik szövő-, fonótudományát, himző-, varróművészetét ők is meg akarják tanulni.

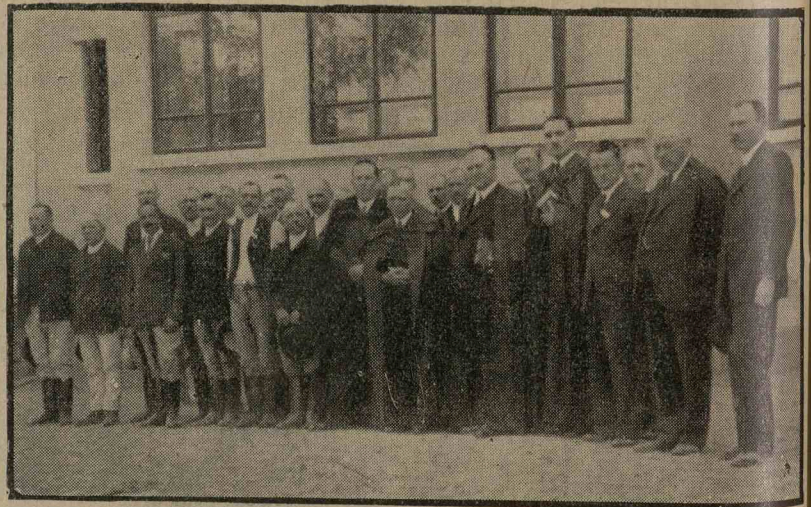

Ősi szokás szerint.

Őfelsége az ideo őszi hadgyakorlatok alkalmával Szeben városát is fölkereste. Ősi szokás szerint a város polgármestere kenyeret és sőt nyújtott át hódolat jeléül Őfelségének.

Mezőbánd ünnepe.

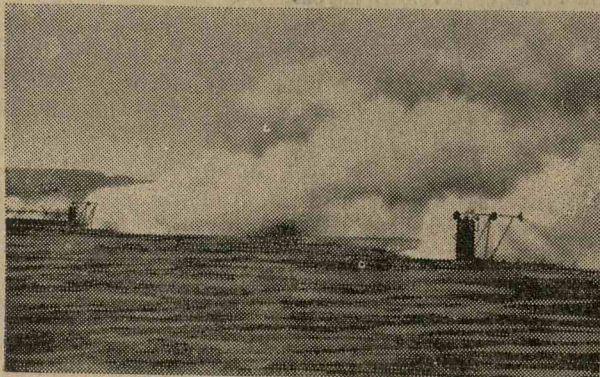
A mezőbándi magyarság díszes hajlékot emelt a hadadásnak. Köz-művelődési Házat épített. Képünk az avató ünnepély egyik csoportját ábrázolja.

Cigány muzsikál Ottó főhercegnek.

A párizsi kiállítást a volt magyar királynak a fia: Ottó főherceg is meglátogatta. A magyar kiállítási csarnokban magyar nótákat huzatott magának. Mostanság Magyarországon nagyon megélenkiült a király-párti mozgalom. Legutóbb a legnagyobb ellenzéki pártnak a vezetője is a királyság visszaállításának a szükségét hangoztatta. Hi szerint a franciák is támogatják Ottó főherceg törekvéseit.

Két alsó képünkön az a nevezetes, hogy mit — nem látunk! Nem látjuk a hadhajót, amelyet gázfelhőbe burkoltak, hogy ne lehessen rája célozni és löni.

A Duna-medence békéjéért.

A „Magyar Nép“ hasábjain már beszámoltunk azokról a békés természetű tanácskozásokról, melyek a Dunamedencében élő államok, elsősorban Magyarország és a kisantant államok vezetői között indultak meg. Bethlen István gróf, Magyarország volt miniszterelnöke indította el a kezdeményezést. Hires karácsonyi és husvétii cikkében jelölte meg azokat az utakat, amelyeken Magyarország és a kisantant államok, különösen Magyarország és Románia találkozhatnak. Ő mutatott rá először, hogy a Dunamedencében élő államok megbékülése nélkül állandó veszedelemben forog egész Európa békéje. Bethlen István gróf böles intelmei először Csehszlovákiában és Jugoszláviában találtak visszhangra. Mindkét ország vezető tényezői Bethlen gróf cikkei után békülékeny magatartást tanúsítottak. Csehszlovákiában és Jugoszláviában a magyar kisebbségek helyzete megjavult.

Ilyen légkörben indultak meg a tanácskozások Genfben, ahol Kánya magyar külügyminiszter és a kisantant államok külügyminiszterei és szakértői, amint a hivatalos jelentések beszámoltak arról, kedvező légkörben folytattak nagyjelentőségű tanácskozásokat. Itt arról volt szó, hogy a kisantant államai nem támasztanak akadályokat az elé, hogy Magyarország is a többi államok mintájára felfegyverkezhessek. Ez ellen komolyabb akadály nem merült fel, de Magyarország a béke második feltételül a kisantant államokban élő kisebbségek helyzetének jelentős megjavítását kívánta. Először Románia hangsúlyozta, hogy a kisebbségi kérdés az országnak kizárólagos belügye, később azonban ebben a kérdésben is nagy közeledés állott be. Sajnos, a genfi tárgyalások, — állítólag a Pop Valeriu körlevél megjelenése miatt — megszakadtak, de a tanácskozásokról kiadott hivatalos közlemények hangsúlyozták, hogy a tárgyalások a közeljövőben folytatódni fognak, és minden kilátás meg van arra, hogy a Duna-medence államai között békés természetű megállapodások jöjjenek létre. Ilyen előzmények után mondotta el Tatarescu miniszterelnök Nagyváradon beszédét, amely tárgyilagos szemüvegen át nézve vegyes hatást váltott ki.

Tatarescu békevágját fejezte ki és azt az óhaját, hogy baráti viszonyban akar élni Románia azokkal, akiket a történelem viszonytagságai élesen szembeállítottak az országgal szemben. Azután kijelentette: „készek vagyunk együttműködni velük a béke megszilárdítására és védelmére azért a célért, hogy Európának ebben a részében tiszteletben tartjuk a jogokat és megszervezzük az érdekek összhangba hozatalára támasztott együttélést“.

Tatarescu ugyanakkor a kisebbségekhez is szólott s elmondotta mindazt, amit a múltban is már számtalanszor hallottunk, hódolattal követelt tőlünk s hangsúlyozta, hogy a jövőben a többség és a kisebbség viszonyában felmerült félreértéseket és nehézségeket a legmesszebbmenő megértés és békülékenység szellemében fogják megoldani. Hangsúlyozta azután, hogy a „kisebbségek ne nézzék rossz szemmel a román elem támogatásának munkáját, annak a román elemnek, mely főleg a csatolt területeken szorul segítségre, hogy elérhessen arra az anyagi és művelődési fejlődés szintjére, mely minden nemzeti államban megilleti a többséget“.

Kétségtelen, hogy Hodzsa Csehszlovákia miniszterelnöke és Sztojadinovic Jugoszlávia miniszterelnöke más hangnemből, sokkal békülékenyebb szellemben mondták el mindazt, amit Tatarescu miniszterelnök Nagyváradon békebeszédében hangoztatott. Így is örülnünk kell Tatarescu békés megnyilatkozásának, mert nálunk a légkör még nem elég alkalmas a békeszózatokra s figyelembe kell azt is venni, hogy Románia választások előtt áll s Tatarescu miniszterelnök nemesak kifelé, hanem befelé is beszélt s nem akarta a liberális kormány választási esélyeit kockáztatni. Különösen vegyes hatást keltett Tatarescunak az a kijelentése, hogy a kisebbségek ne nézzék rossz szemmel a román elem támogatásának a munkáját. Feleslegesnek tartjuk Tatarescunak ezt a kijelentését, mert az itt élő kisebbségek sohasem nézték rossz szemmel, hogy ha a kormányhatalom a román elemet támogatta és csak az ellen harcolt, hogy ha ez a támogatás a kisebbségek rovására, az alkotmányba ütköző módon történt. Itt Tatarescu

miniszterelnök bizonyára a Pop Valér-féle körlevélre célzott, amit a kisebbségek magukra nézve sérelmesnek találnak. A magyarság csak azért harcol a Pop Valér-féle körlevél ellen, mert hogyha azt végrehajtják, akkor nagyon sok magyar munkás a gyárakból és vállalatokból az utcára kerül.

Már maga az a körülmény azonban, hogy Tatarescu miniszterelnök is a Magyarországgal való békéről s a kisebbségi helyzet megja-

vitásáról beszélt, rendkívül nagyjelentőségű lépés s bizonyára ebben a kérdésben még sokkal barátságosabb szellemű megnyilatkozásokról is fognak elhangzani. Amit Csehszlovákia és Jugoszlávia vezető körei már régen beláttak, a román kormányférfiaknak is be kell látniuk. Előbb-utóbb össze kell kovácsolni a Duna-medence békéjét s meg kell teremteni az itt élő kisebbségek jogbiztonságát.

Külföld.

Nem tisztul az európai helyzet.

A spanyolországi önkéntesek visszahívására kapott angol-francia jegyzéket az olasz kormány elutasította. Az elutasítás két okból történt. Az egyik az, hogy a be nem avatkozás kérdését nem három kormánynak, hanem az erre hivatott nemzetközi bizottságnak kell elintéznie. A másik ok pedig az, hogy Németországot nem vonták be a tanácskozásba. A visszautasítást előre lehetett látni, s ez ok lehetne arra, hogy az angol és a francia kormány önállóan tegyék meg a szükségesnek látott lépéseket, amint ezt a tengeri ellenőrzés kérdésében is megtették. Franciaországban megvolt erre a hajlandóság s már is meg akarta nyitni határait Spanyolország felé, hogy önkénteseket és hadianyagokat zavartalanul lehessen beszállítani. Az angol kormány azonban ezuttal is mérsékelte a francia kormányt s Olaszországot újabb tanácskozásra hívta meg, azzal, hogy tízenöt nap alatt válaszoljon. Ha az olasz válasz nem érkeznék meg a megszabott időre, akkor — mint az angol nyilatkozat mondja — „meg fogják tenni a spanyol harcoló felek közötti egyensúly helyreállítására szükséges intéz-

kedéseket“. Ilyen intézkedés volna a francia határ már említett megnyitásán kívül Minorca földközitengeri spanyol sziget ideiglenes megszállása az olasz modulatok ellensúlyozására.

A helyzet tehát megint zavarodik s hogy Olaszország is így érzi, ezt az bizonyítja, hogy Libiába csapatokat szállít, tehát előkészületeket tesz afrikai meglepetés ellen.

Belgium semlegessége. Belgium semlegességét a múlt század elején biztosították Anglia, Franciaország és Németország s tiszteletben is tartották a világháborúig, amikor Németország hirtelen megrohanta Belgiumot azzal a gondolattal, hogy így Franciaországot hirtelen meglepi és leveri. Ez a támadás nem sikerült, sőt nagy részben hozzájárult ahhoz, hogy Anglia belépett a háborúba. A háboru befejezése után Anglia és Franciaország megint biztosították Belgium semlegességét, de német részről ez a biztosítás mind mostanáig elmaradt. Annál nagyobb megnyugvást okozott, hogy Hitler egy, a belga kormányhoz intézett jegyzékben most ünnepélyesen biztosította Belgium határait és semlegességét, azt az egy esetet véve ki, ha Belgium háborus összeütközésben Németországot támadó valamely államot gyégyeresen támogatna. Ezzel az

elismeréssel a nemzetközi helyzetnek ez a kényes pontja meg nyugtató elintézést nyert, annyival inkább, mert közelebbre Olaszország is hasonló nyilatkozatot fog tenni.

Amerika is beleszólt a kínai háborúba. Évekkel ezelőtt a világ kilenc nagyhatalma, köztül Japán és Amerika, kötelezettséget vállaltak arra, hogy háború nem indítanak. Most, hogy Kínában javában folyik a háború, Amerika indítványára az alábbi kilenc hatalmat tanácskozássra fogják összehívni a kínai háború okainak megállapítására s a háborúnak, ha lehetséges, megszüntetésére. Kérdéses, hogy Japán elfogadja-e a meghívást, különösen akkor, mikor Olaszország már kijelentette, hogy Japán eljárását jogos védelemnek tekintti. Ilyenformán, ha az értekezlet össze is ül, csonka lesz, arra pedig épen nem lesz módja, hogy határozatainak — fegyver nélkül — érvényt szerezzen.

A harctéren döntő eredmény még nem történt. A kínai csapatok kitartóan védekeznek, a japániak pedig folytatják pusztító légi támadásaikat. Egy ilyen támadásnál a kínai angol nagykevert gépkocsija megrongálódott, ami nem alkalmas az angol japáni viszony javítására.

A "MAGYAR NÉP"-et terjeszteni magyar kötelesség.

Akik népük felszabadulásáért haltak meg.

Országos jellegű nagy ünnepség volt f. hó 14-én Gyulafehérváron, mely alkalmammal a román jobbágyság felszabadításáért küzdött Horia, Cloșca és Crișan emiékének hődoltak.

A jobbágyság helyzete, mint mindenütt az egész világon, az akkori Erdélyben is rendkívül szomorú volt, állandó sanyargatásnak lévén kitéve földesurai részéről. Az erdélyi bányavidéken, melynek központja Zalatna és Abrudbánya volt, az államkincstárnak is nagybirtokai voltak és ezeken is éppen úgy roskadoztak a nagy terhek alatt az ott kizárólag román nemzetségi jobbágyok, mint többi, szenvedő társaik más vidékeken, más országokban. Franciországban pld. ebben az időben a vérig kiuzsorázott jobbágy ezerháromszázkilencvenöt féle adóval tartozott földesurának!

Ez embertelen bánásmód ellen a jobbágyság mindenütt és sokizben megpróbálta a felkelést, de az államhatalom fegyveres ereje mindig könyörtelenül vérbefojtotta törekvéseiket. Így történt Erdélyben is az 1774-1775. évben. Az említett bányavidéken lakó román jobbágyság már régóta próbálkozott szabadulni az elviselhetetlen sanyargatás alól, végre II. József császár félreértett szabadelvű intézkedései kirobbantották a szabadság-mozgalmat. A császár a kincstári birtokokon ez időben katonaszelektációt rendelt el határőrezredek létesítése céljából, mire a jobbágyok a nem kincstári birtokokról is oly tömegesen jelentkeztek fegyverviselésre, hogy ettől maga az összeíró bizottság is megdöbönt. A magyar földesurak tiltakoztak is jobbágyaik eltávolítása miatt, mivel a rendelet csak a kincstári jobbágyokra vonatkozott. De a végsőkéig elkeseredett jobbágyok már nem hallgattak senkire, hanem fegyvert fogtak földesuraik ellen és számuk rövid idő alatt, mintegy 30 ezerre emelkedvén, megindították a véres bosszuállást.

A fölkelés vezetői Horia és Cloșca kincstári jobbágyok és Crișan kiszolgált katona voltak. Minthogy József császár erdélyi utazása alkalmával kegyesen meghallgatta a jobbágyok panaszait is, Horia többizben személyesen folyamodott a császárhoz, de minden

kísérlete, hogy kívánságaik békésen intéztesenek el, eredménytelen maradt. Így a véres erőszakhoz folyamodtak.

A lángallobbant fölkelés mind szélesebb körben harapózott el, aminek oka nagyrésztben az akkori, császári német katonai parancsnokság magatartása volt. Midőn azonban látták, hogy a mozgalom már nemcsak a magyar földesurak, hanem az állam érdekei ellen is fordul, a hétnapi járóföldre levő Décsből, a császártól kértek sürgős utasítást. Közben a szomszédos magyar vármegyék nemessége is fegyvert fogott saját maga védelmére, mint-hogy nem talált oltalomra a császári seregben.

Végre megérkezett a császári utasítás, mely a katonai parancsnokságnak a legkiméletlenebb föllépést rendelte el a jobbágyok felszabadításáért fegyvertfogó tömeggel szemben. A csak kaszával, vasvillával és kevés lőfegyverrel felszerelt román jobbágyok természetesen képtelenek voltak megállani a rendezett császári katonasággal szemben, s így a nagy méreteken megindult szabadságmozgalom gyászos véget ért. A felkelést leverték, elfojtották, vezetőit pedig elfogták.

Amint a népi mozgalmaknál rendszerint történni szokott, saját vérükből való hiteik árulták el a vezéreket gazdag jutalom fejében. A foglyokat Gyulafehérvárra vitték, ahol a hadbiróság kegyetlen ítélettel sújtotta őket, amit a Maros-Portus környékén lévő vesztőhelyen nagy nyilvánosság előtt végre is hajtottak. Előbb Cloșcanak, majd Horiának testét alulról fölfelé haladva, kerékbe-törték, azután négyfelé vágták s elrettentő példának négy különböző faluba küldték szét. Crișan megmenekült az irtóztató kínokat jelentő kerékbetöréstől, amennyiben börtönében bocksorszójával felakasztotta magát. A többi résztvevő is kisebb-nagyobb büntetésben részesült.

Ez volt a vége a román jobbágyfelkelésnek, melynek hőseit népük nem feledte el, emléküket lelkében hiven megőrizte mindaddig, míg most végre nyilvános emlékművel áldozhatott az életükben is, halálukban is megkínzott vértanúinak.

Belpolitikai hírek

November 15-én megnyílik a parlament. A hivatalos lapban királyi rendelet jelent meg a parlament megnyitásáról. A rendelet értelmében az 1937—38. évi rendes évi ülészak összehívása 30 napos halasztást szenved. Így tehát a parlament munkásságának kezdetét október 15-ről november 15-ére tolja ki. A legfelsőbb királyi kézirat értelmében a képviselőház és a szenátus november 15-én kezd meg működését. Egyelőre nem lehet tudni, hogy a parlament milyen fontosabb ügyeket fog tárgyalni. Bizonyos azonban, hogy tárgyalási anyagán a legutóbbi külpolitikai események is szerepelni fognak.

Nagy fényrel folyt le a gyulafehérvári ünnepség. Horia, Cloca és Crisan a román nemzet szabadsághőseinek emlékművét nagy ünnepség keretében leplezték le Gyulafehérváron. Az ünnepségen résztvettek: Ófelsége, a kormány tagjai és az ország minden részéből érkezett kiküldöttek, mintegy hatvanezer ember. A vendégek elszállásolása a szállodákon kívül iskolákban és középületekben történt. A hadsereget Avarescu és Presan marsallok képviselték. Megjelentek az ünnepségen az összes politikai pártok vezetői. Ófelsége és a kormány tagjai a leplezési ünnepély alkalmával diszfelvonulást néztek végig. A diszfelvonulásban a lelkészek kivételével mindenki nemzeti viseletben volt. Az ünnepelték emlékét lapunk más helyén méltatjuk.

Megsemmisítette Brassó város ajándékozását a kolozsvári felelőbírói bíróság. Brassó új városi tanácsa a román kaszinónak ajándékozta a város központjára

Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a

Dr. Földes-féle

FERROL Vastáplikör.

A leghatásosabb és legeredményesebb hizlaló, erősítő vér és izomgyarapító szer. — Minden gyógyszer tárbán és drogueriában 100— Lei egy üveg

ban levő és Brassó város tulajdonát képező, nyolcmillió lej értékű palotát. A városi tanács határozata ellen Brassó város polgársága felebbezést adott be. A Kolozsváron székelő közigazgatási ítélő tábla az ajándékozást semmisnek nyilvánította. A végleges döntést a bukaresti legfelsőbb bíróság fogja kimondani.

December és március között választások lesznek. A kormány hivatalos újságja megállapította, hogy a jelenlegi belpolitikai helyzet mellett a kormányválság és a választások ügye december hónapig kitolódik. A választások ezek szerint december és március hónapok között fognak lefolyni.

A magántisztviselők is tiltakoznak Pop Valér körlevele ellen. Nagyváradon a magántiszt-

viselők szövetsége gyűlést hívott össze Pop Valér ismeretes körlevele ügyében. A magántisztviselők gyűlésén dr. Böszörményi Emil ügyvéd ismertette a veszedelmet, amely Pop Valér körlevele nyomán fenyeget. A tisztviselők alaposan megvitatták a helyzetet és elhatározták, hogy táviratilag tiltakoznak a kérdés erőszakos rendezése ellen, mert az alkotmányellenes és igazságtalan.

Maniu nem vett részt a gyulafehérvári ünnepségeken. Közöltük lapunkban, hogy Maniu Gyula a gyulafehérvári ünnepségeken részt fog venni és ezzel bizonyítékát adja, hogy közeledni óhajt azokhoz a politikai ellenfeleihez, akiktől eddig ridegen elzárkózott. Ugy látszik, Maniu az utolsó pillanatban megdöngölte a dolgot és nem jelent meg a gyulafehérvári ünnepségen.

A szinpad névtelen katonái. A görölkörről a szinpad névtelen katonáiról rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a *Déliabáb* új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Modern református egyházi művek:

VÁSÁRHELYI:	Református élet	50 Lei
"	Hittem, azért szólottam	200 "
"	Vasárnapról vasárnapra	220 "
"	Egymás között	40 "
Nagy Zoltán:	Hegyi beszéd (elmélkedések és vallomások)	60 "
Mezey M. hály:	Krisztusért követségben	80 "

Gyermekszindarabok:

Nagy Zoltán:	Napsugárka (énekes tündérajáték 3 felv.)	40 "
László Marcella:	Öreg tanító háza 1 felv.	20 "
Székely Miklós:	Vizsga előtt (1 felv.)	20 "

Vidékre portó 15 lej.

Rendeléseket azonnal szállít a

"MINERVA" könyvkereskedés
CLUJ-KOLOZSVÁR, Strada Regina Maria No. 1.

Hogyan áll a műkedvelői előadások dolga?

Utóbbi időben a műkedvelői előadások megrendezése elé a helyi hatóságok sokszor gördítettek akadályokat. Hetekig tartó fáradságos tanulások és előkészületek révén nagy kiadások veszttek kárba, mert az utolsó pillanatban nem adták ki az előadás megtartásához szükséges engedélyt. A nehézségekkel kapcsolatban Isac Emil, kolozsvári művészeti felügyelő nyilatkozatot tett, amelynek a műkedvelőket érdeklő és általános jelentőségű részét az alábbiakban ismertetjük:

A művészeti felügyelő kijelentette, hogy azokon a helyeken, ahol a műkedvelői előadások megtartását egyáltalában nem engedélyezik, rosszul értelmezik a törvény rendelkezéseit.

— Ahol ilyen panaszok vannak, — mondotta Isac Emil, — az érdekeltek forduljanak közvetlenül hozzám, mert a törvény nem megszüntetni, hanem fejleszteni és támogatni akarja a műkedvelői színjátszást.

Rendkívül fontos és olvasóink figyelmébe ajánljuk a művészeti felügyelőnek az engedélyek megszerzésére vonatkozó utasításait. Eerre vonatkozólag Isac Emil a következőket mondotta:

— Az engedély megszerzéséhez feltétlenül szükséges, hogy a műkedvelők az előadásra kerülő darabokat az előadás előtt legalább három héttel, szabályszerűen felbélyegzett kérvény kíséretében két példányban beküldjék hozzám. A szinigazgatók kérték ugyan, hogy műkedvelők csak olyan darabokat adhassanak elő, melyeket a társulatok

már levettek műsorukról, de ennek a kérésnek nem tettünk eleget. Egyetlen kérésünk és figyelmeztetésünk a műkedvelőkhöz, hogy előadásaikat csakis jogdíjas kézirat-példányok alapján tartsák és minden esetben kérjék meg az én engedélyemet. Minden szabályszerű kérést elintézek és ha hozzám fordul, senkinek sem kell protekciót keresnie.

A művészeti felügyelő nyilatkozatából kitűnik, hogy védeni kívánja a műkedvelők érdekeit. Ez a védelem nemcsak a hatóságokkal szemben jut kifejezésre, hanem a hivatásos színjátszás túlzott kívánságait is összhangba igyekszik hozni a műkedvelők érdekeivel.

Sokszor hangsúlyoztuk és most ismételtén felhívjuk olvasóink figyelmét arra, hogy az engedély elnyerése iránti kéréseket és mindazokat az intézkedéseket, amelyek a műkedvelői előadás megtartásának engedélyéhez szükségesek, kellő időben tegyék meg. Lehetőleg tehát 4–5 héttel az előadás megtartásának időpontja előtt, hogy idejében hozzá juthassanak a szükséges engedélyhez. Figyelmeztetjük továbbá arra olvasóinkat, hogy olyan helyeken, ahol a rendkívüli intézkedések folytán ostromállapot van, tegyék meg a szükséges lépéseket a közigazgatási és rendőri hatóságoknál is a műkedvelői előadás zavartalan megtartása érdekében.

Isac Emil kolozsvári művészeti felügyelő megértő nyilatkozatából kitűnik, hogy teljes bizalommal fordulhatnak hozzá minden panasszal a műkedvelői előadások rendezői.

• Hírek •

Ófelsége születésnapja. Ófelsége, II. Károly király október 16-án töltötte be 44-ik életévét. Az uralkodó születésnapja általában a közhivatalokban munkaszünet volt, az iskolákban ünnepélyeket tartottak. A templomokban hálaadó istentiszteletek keretében emlékeztek meg a nap jelentőségéről. A királyi palotá-

ban fényes fogadás volt, amelyen a kormány tagjai mellett a külföldi országok képviselői is megjelentek.

Befejezték a hadgyakorlatokat. A Nagyszeben vidékén folyó király-gyakorlatok befejeződtek. Ófelsége Gamelin francia tábornokkal együtt résztvett a hadgyakorlatokon, meglátogatta a csapatparancsnokságokat és megfigyelő állomásról nézte a hadműveleteket.

A hegyeken lehullott az első hó. Az október közepe táján bekövetkezett esős időjárás lehütötte a levegőt. A magasabb hegyeken már havazott is.

Királylátogatás a Székelyföldön. Károly király Ófelsége Sepsiszentgyörgy városában és Árapatakon megtekintette az országőrök és a falusi ifjuság munkáját. Az uralkodó délelőtt érkezett Sepsiszentgyörgyre és délután utazott autón Szinajába.

Német egészségi bizonyítvány.

Németországban minden német állampolgár egészségi igazolványt kap. Az egészségi igazolvány a személyazonossági igazolványt egészíti ki. Az igazolvány egyes rovataiban minden betegséget be kell vezetni, amin az illető szervezete átesett. Első pillanatra úgy látszik, hogy ez az intézkedés az emberi méltóságot és az emberi szabadságjogokat sérti. Ha azonban alaposan utána gondolunk, hogy milyen sok lelkiismeretlenség történik házasságok alkalmával, továbbá ha tekintetbe vesszük azt, hogy ez az intézkedés nagymértékben fékezni fogja a ki-esapongókat, mindenképpen helyesnek kell azt tartanunk.

Az egészségi bizonyítvány segítségével el lehet kerülni, hogy

olyan családok tagjai, amelyek egyforma betegségben szenvednek, összeházasodjanak. Az egészségi bizonyítvány alapján meg lehet állapítani, hogy például valamely családban gyakoriak a szívbetegségek, tehát az ilyen leszármazottakat nem lehet nehéz ipari munkára alkalmazni. Ki fog derülni az egészségi bizonyítványból, ha valakinek káros szenvedélyei vannak. Nagy segítségére lesz az egészségi bizonyítvány az orvosi tudománynak is, mert adatai biztos támpontot fognak nyújtani annak meghatározására, hogy bizonyos fertőző betegségek után milyen szervi bajok, vagy testi betegségek lépnek fel.

Az elmondottakból tehát világos, hogy a német egészségi bi-

zonyítvány célja feltétlenül hasznos. Bizonyos, hogy hátrányai is vannak és az is kétségtelen, hogy a rend és becsület tekintetében egyébként kitűnően szervezett Németországban is fognak visszaélések történni a bizonyítvánnyal és a bizonyítvány adatainak felhasználásával. Mégis tekintve a végcélt, amely a német nemzetnek, mint emberfajnak a megjavítását és nemesebbé tételét célozza, azt kell mondanunk, hogy helyes és okos intézkedés. Az intézkedésnek a ma élő nemzedék is nagy hasznát fogja látni, a jövő nemzedékre és mondhatjuk, az egész emberiség fejlődésére nézve pedig óriási jelentőségűnek kell azt tartanunk.

Elmaradt Papana kapitány óceánrepülése. Közöltük lapunkban, hogy Papana román kapitány Amerikából Bucurestibe akart repülni. Papana kapitány hazaérkezett, az utat azonban hajón tette meg. Kijelentette, hogy óceánrepülésének időpontját későbbre halasztotta, mert a gépének motorjaiban hibát talált.

Motoros vonatokat állítanak be Udvarhely és Segesvár között. Udvarhely és Segesvár között, a forgalom javítása érdekében, három pár motoros vonatot fognak beállítani. A motoros vonatokon kívül két vegyes vonat is fog az utasok rendelkezésére állani.

Halálos mérgezést okozott a mérgezhogyó. Muszka Dénes medgyesi kereskedő Árpád nevű fia mérgezhogyót evett egy bökkorról. A kisfiú rosszul lett, kórházba szállították, ahol borzalmas kínok között meghalt. Vi-

gyázzunk a gyermekekre, hogy ilyenkor, ősszel, mikor a fák és cserjék bogyói érnek, ismeretlen mérgezhogyókat ne egyenek.

Beiktatták az új katonai püspököt. Partenie Slopron katonai püspököt ünnepélyes keretek között iktatták be új hivatalába. A beiktatási ünnepség a gyulafehérvári koronázási templomban folyt le.

Vasuti szerencsétlenség Constanca-ban. Constanca állomástól nem messze egy tehervonat kettészakadt. A lejtős pályán az elszakadt kocsik a hátul jövő te-

hervonatba szaladtak. A szerencsétlenség alkalmával három ember meghalt, nagyon sok vasúti kocsi összetört. A vasut kára 20 millió lej.

Megpatkoltak egy cigányt. Kolozsvár egyik cigánynegyedében négy cigány mulatozott. Egyik cigány, akivel hárman ellenséges viszonyban voltak, megittasodott. Társai, hogy bosszújukat kitöltsék, patkót verték rája. A súlyosan sebesült cigányt kórházba szállították. Az ember-telen eset hősei börtönbe kerültek.

Készít és elad önköltségi áron minden versenyen felül tiszta gyapju valódi **Homespune** úri és női szöveteke

DOMBRIA

háztiszta szövetek Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 4 sz. alatt. Bejárat Str. Bratianu 19. felől is. Ugyanitt elszakíthatatlan színtartó előírásos iskolai ruhakelmék megrendelhetők.

Halálos szerencsétlenség kaszálás közben. Csetri Ferenc kőröspataki öreg ember kaszálás közben megbotlott és elésett. — Olyan szerencsétlenül bukott el, hogy kaszája átvágta a nyakán az ütőeret. Csetri Ferenc elvérzett és meghalt.

Szigoruan büntetik a jegynélküli utasokat. A vasut igazgatóságának újabb rendelkezése szerint a jegynélküli utasok büntetéspénzeiből negyedrészt biztosít a vasuti személyzetnek. Ha a jegynélküli utasnak nem volna pénze a büntetés kifizetésére, átadják az állomási rendőrségnek.

Gyermekjáték halállal. Kápolnokmonostor szatmármezei községben több gyermek játszadozott a mezőn. Napraforgó szárat gyűjtöttek és abból máglyát rakva meggyújtották. A láng belekapott az egyik gyermek ruhájába. A többi gyermekek elfutottak és a szerencsétlen kisfiu olyan súlyos égési sebeket szenvedett, hogy miközben hazafelé tartott, összeesett és borzalmas kínok között meghalt.

Egy medvét lőttek a Hargitában. Kurta Áron csikszeredai vadász a Hargitában vadászgatott. Már éppen hazatérőben volt, amikor váratlanul egy nagy medve bukkan fel előtte. Kurta Áron a medvét lelőtte. A medve súlya kétszáz kiló.

Alhír Mussolini betegségről. Mussolini egészségi állapotáról több külföldi ujságban kedvezőtlen hírek jelentek meg. A hírekre feleletül az olasz kormány hivatalos nyilatkozatban közölte, hogy Mussolini teljesen egészséges.

A merevszemű császári komornyik esetével kezd meg Nyiry László ny. vezérkari ezredes a Világ legötletesebb kémjei című érdekesítő orozat leírását Tolnai Világlapja új számában.

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségét** biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcso, megbizható, egyszerű kezelés

Száztízezer idegen. Budapest városát szép látványosságokért és kellemes szórakozóhelyeiért állandóan sok idegen látogatja. A megállapítások szerint az év elejétől augusztus hó végéig 110 ezer idegen fordult meg Budapesten. A külföldiek legnagyobb számban németek és angolok voltak.

Mozgalom indult a székekykereszturi járásbírótság visszaállítása érdekében. A kereszturi járásbírótságot néhány évvel ezelőtt Erdőszentgyörgyre helyezték át. Erdőszentgyörgynek nincsen olyan központi fekvése, mint Kereszturinak és ezért a járásbírótsági székhely áthelyezése a vidék lakosságára nézve nagy hátrányt jelentett. Most mozgalom indult meg Kereszturra, hogy a járásbírótságot helyezték megint vissza Kereszturra. Tekintettel arra, hogy a mozgalmat a megyefőnök is pártolja, remélni lehet, hogy a járásbírótságot vissza fogják helyezni.

Megszüntették Omor község elemi iskolájának magyar tagozatát. A bánági Omor községnek 543 magyar és 311 román lakosa van. Ennek megfelelően eddig az állami elemi iskolának magyar tagozata is volt. Közlebről a tanfelügyelő megszüntette az iskola magyar tagozatát. Az omori magyar szülők az Országos Magyar Párt bánági tagozatához fordultak, hogy a sérelmek orvoslása érdekében tegye meg a szükséges lépéseket.

Nyole gyermek halála az orvos hibájából. A lengyelországi Malyclock városban súlyos or-

vosi szerencsétlenség történt. Egy orvos 286 gyermeket oltott be vörheny betegség ellen. Az orvos az összes gyermekek beoltásánál egy oltótűt használt és a tűt közben nem fertőtlenítette. Az oltás után 30 gyermek súlyosan megbetegedett. A beteg gyermekek közül nyolcan meghaltak. A szakértőkből összeállított vizsgálóbizottság megállapította, hogy az oltótű megfertőzte a gyermekeket és ezért haltak meg.

Halálra vert egy fiut a szatmári vámbivatal szolgája. Purgya György, a szatmári vámbivatal szolgája megverte Petrik János 14 éves szatmári fiut. A fiut súlyos sebeivel a szatmári kórházba szállították. A gondos orvosi kezelés sem tudta megmenteni. Teste annyira össze volt törve, hogy meghalt. A gonosz szolgát letartóztatták.

Őszi ültetésre

Teleki Arvéd faiskolája Iara, jud. Turda ajánl: Jonathan, Ontario London, Török Bálint, Batul, Arany Pármen, Boskoop szépe

alma csemetéket

Rákóczy, Ageni szilva ringló, nagygyümölcsű eper és ribizke folytontermő málnatöveket tíz és száz darabonként előnyös árban.

A falu vár!

Találkozni a faluval! — mondták a vásárhelyi találkozózn ifjaink. Milyen szép és magasztos jelszó. Dolgozni a faluért, a falu egyszerű, földmives népcéért, az egész magyarságnak tulajdonképeni erőforrásáért. Segíteni! Valóban segítségre szorul a falu. A rohamosan fejlődő világban leszegényedett és szinte magára hagyott földmives népünk nem tud fejlődni, nem tud tájékozódni. Ehez segítség kell. És éppen azok kell, hogy segítsenek, akiket a falu adott a városnak, akiknek lelkében él még a falu szépsége, üde, tiszta levegője, kik legjobban tudják, hogy egész létünk alapja ma a falu lehet. A jóakarát, a határozatokat eddig sem hiányoztak. A Magyar Párt és az Egyházak eddig is megvoltak és teljesítették a maguk hivatását s ha valaki akart dolgozni a faluért a magyarságért, megtehetette eddig is.

Vasárnapi délutánokon, amikor a falu leginkább ráér, kész meghaligatni mások tanítását, jótanácsait. Minden falu szívesen lát néhány tanult fiatal embert, akik készek tudásukat és tapasztalataikat velők megosztani. De a falu tetteket vár és nem határozatokat. A falu ad, ha látja, hogy törődnek vele. Nem határozat kell ahhoz, hogy a faluval találkozzunk, hanem jóakarát és önfeláldozás, ezért nem kell új csoportnak alakulnia az amugy is kevés magyar közösségből. Hiszen a falu

azt nem kérde, hogy milyen határozat vagy rendelkezés alapján tanítja valaki. Könyvek, füzetek, tanulmányok jelentek meg a faluról. Tanulmányozták különböző helyeken, különböző ifjak. De a falu még mindig nem kapott tőlük semmit, vagy olyan keveset, ami szóra sem érdekes. Ha a javaslatok csak javaslatok és határozatok maradtak, holt betűk voltak csupán és szalmaláng, ami nem gyújt új tüzet, hanem megperzseli az eddigi munkát is, amit a lelkészek végeztek.

Ne az időseket várhatnánk, ne a jelenlegi vezetőséggel elégedetlenkedjenek azok, akik dolgozni akarnak. Hiszen nem az a fontos, hogy a világ tudja, mit határoztam, hanem hogy mit használtam népemnek boldogulása érdekében.

Várjuk tehát a tetteket, várjuk a tanácsot és hogy falusi kifejezéssel éljek, várjuk a „kalácsot“, a segítséget. Küzdjék le a nehézségeket, álljanak munkába ugyanolyan hűvel a vásárhelyi találkozás tagjai. Legyenek segítségére a falu lelkészeinek, hogy mindannyian megtartassunk magyarnak és krisztusi szeretetben egy közösségben.

A falu vár, de vár a lelkiismeret is minden magyar ifjútól annyit, amennyit nem elhatározhat, hanem amennyit valóban megtehet.

Major József.

Megjelent a „MEZŐGAZDASÁGI SZEMLE“ októberi száma. A gazdák körében általánosan elterjedt gazdasági folyóirat tartalmából ki kell emelnünk dr. Fleischmann Rudolfnak a legkiválóbb magyarországi növénynemesítőnek a csöves kukorica apadásáról szóló cikkét. A közelebről kiadott kormányrendeletekkel kapcsolatban a cikk nagyon időszerű. A folyóiratban megemlékezés történik Fleischmann Rudolf nagy ki-

tüntetéséről, hogy a bécsi egyetem disz doktorává választotta. Több hasznos cikk szolgálja az őszi vetés, gyümölcstermelés és állattenyésztés kérdéseit. Nagyon időszerű a díófa ültetéséről szóló cikk. Haladás, Tárlozás, Vadászat, Kérdés-felelet rovataiban sok időszerű és hasznos kérdést tárgyal meg. A folyóirat előfizetési ára évi 80 lej, megrendelhető a kiadóhivatal utján, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5.

Most jelent meg!

D. Veress Endre

Báthory István király

c. munkája, melyben az Erdélyből elszármazott kiváló történelmi író Lengyelország magyar származású legjelesebb királyának életét, nagy tetteit írja meg szíves, regényes korrajzban.

A rendkívül diszes kiállítású nagy terjedelmű könyv ára fűzeteként csak 200 lej, aranyozott egész kötetben 250 lej.

A pénz előzetes beküldése ellenében azonnal szállítja a Minerva Műintézet Cluj, Str. Baron L. Pop 5. Könyvkereskedőknek a fűzött példány árából 20% engedmény.

Megjelent a Magyar Népegészségügyi Szemle. A Dr. Schmidt Béla által szerkesztett Magyar Népegészségügyi Szemle októberi száma gazdag tartalommal jelent meg. A kiváló folyóirat cikkei közül kiemeljük a következőket: „A népegészségügyi védelem megszervezése“, „Egészségromtó rossz szokások“, „Együnk több gyümölcsöt.“ Ezenkívül számos nagyobb és kisebb cikk szolgálja a közegészségügy érdekeit. A folyóirat megrendelhető a kiadóhivatalnál, Marosvásárhelyi Târgu-Mures, Str. Sft. Gheorghita 20. sz.

Halállal végződő soroatos szerencsétlenségek. Orbán Károly kereszturi mészáros 14 éves fiát vesztett kutya marta meg. A kolozsvári Pasztör-intézetbe szállították gyógykezelés végett. A gyermek a kórházban egy revolverrel játszadozott, a revolver elsült és egyik szemét kilötte. Ápolás végett a gyermeket a kórházba szállították. A kórházban tüdőfusz betegséget kapott és nagy szenvedések után meghalt.

UJ KÉRJÉK
ÁRJEYZÉKÜNKET
ŐSZI SZÁLLITÁS

megkezdődött

Ambrosi, Fischer és Tsai. Aiud jud. Alba.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZÁSZ FERENC

Kukorica, mint búza előveteménye.

A „Magyar Nép“ 1937. évi 41. számában van egy cikk, amelyben a következő mondat van: „A gyakorlati gazdák általában azt tartják, hogy kellő talajelőkészítés után a kukorica a búzának jó előveteménye.“ Ehhez hasonló kijelentéseket szakkönyveinkben is számos helyen olvashatunk és így szinte köztudattá vált, hogy a kukorica tényleg jó előveteménye lenne a búzának. Erre a véleményre nagyon sok gazda ráfizetett már, különösen itt Erdélyben, azért nem tartom szükségtelennak a kérdés tárgyalását.

Hogy valamely növényt egy utána következő számára jó előveteménynek tarthassunk, attól megkivánjuk a következőket: Hogy a földet olyan állapotban hagyja vissza, hogy az utána következő terményt kellően érett talajba vethessük. Másodsor pedig azt, hogy a föld tápláló erejét oly irányban használja ki, hogy abban az utána vetett növény már fejlődése kezdetén kellő mennyiségű felvéhető táplálékot kapjon.

Lássuk, hogy is állunk itt Erdélyben ezzel a két követelménnyel?

Földjeink nagyobb részben sziváj, kötött talajok. Ezek a rendszerint kétszeri kapálás után, amennyit a kukorica kapni szokott, még pedig korán, júniusban, a kukorica töréséig annyira megtömöttödnék, hogy legtöbbször deszkakeménységük. Ehez járul még az, hogy amíg a kukoricát leszedjük, a kórót levágjuk és mindezeket elhordjuk, jelentős mértékben meg is tapossuk földünket. Ennek az lesz a következménye, hogy csak igen kivételesen tudunk a kukorica után jó magágyat készíteni, vagy a vetőgép számára a földet kellő apróságúvá elboronálni. A legtöbb esetben az a helyzet, hogy kukorica után a föld túl darabosan számlik, azt több ízben el kell boronálni s sok esetben fejsze és kapa fokkal szétverni, hogy kellő pora legyen. Mindezek oly tényezők, amelyek nem teszik kívánatossá a kukorica utáni buzatermést. Így járunk nehányszor gazdasági iskolánkban is,

ugy, hogy az őszbúza számára más előveteményről kellett gondoskodnunk, pedig földünk nem is nagyon kötött természetű.

Lássuk most azt, hogy tápanyagok tekintetében hogyan hagyja a kukorica a földet?

Nálunk a legtöbbször — legalább egy kissé — rövid az ős a kukorica számára, vagy pedig igen kevés a meleg, úgy, hogy kukoricának ritkán érik be teljesen. Ezért legtöbbször olykor szedjük le a kukoricát, amikor az — nem lévén teljesen beérve — még táplálkozik és így a földben levő kész tápanyagokat kóró vágásig folytonosan igényelvén, a földet kimerült állapotban hagyja vissza. Hogy ez a kimerültség teljesebb s a kész tápanyag mennyiség még kevesebb legyen, abban igen eredményesen segít a kukoricának, a közötté szedésig nagymértékben felnövő gyomnövényzet. Ez évben a gyomnak különösen segített az időjárás. Egyes kukoricaföldekben embermagasságu labodák, acatok és nyulsaláták vannak. Hogy milyen munka az ilyen földet hamar vetésre előkészíteni, azt csak az tudja, aki próbálta s hogy mennyire nem való az ilyen föld búzavetésre, azt az esetek 90 százalékában sárga, vékonyan, betegesen fejlődő búza igazolja. Még jó erőben levő földeknél is csak a jó május tudja helyrehozni az ilyen búzákat. Viszont a rossz május, mint az idej volt, a legtöbb helyen majdnem egészen tönkre teszi. Ez évben hallottam olyan esetet, hogy az a föld, amelyik ugar után 18—20 mázsa búzát szokott teremni, ez évben, kukorica után 4 mázsát adott, holott közvetlen szomszédságában jó búza termett. Az elővetemény tehát nem volt jó.

Nekünk, erdélyieknek csak kivételes esetekben van szükségünk arra, hogy kukorica után vessünk búzát. Nálunk, ha nem fekete ugarba vetjük búzákat, legjobb takarmánynövény után vetni azt. Zabos bükköny után nagyon jól jön a búza. Lóhere után, ha azt nem magnak hagyjuk, hanem kétszer széná-

nak kaszáljuk, szintén eredményesen lehet búzát vetni.

Módosítsuk tehát oda a dolgot, hogy a kukorica csak kivételes esetben megfelelő előveteménye a búzának. (Nálunk soha sem jó.) Aki mégis rendszert akar ebből csinálni, az vessen korán érő tengerit, amit nálunk is lehet szeptember elején szedni. Így van még 4-6 heti ideje, hogy földjeit kellően előkészítse a földnek is van ideje, hogy a kész tápanyagok kevéssé felszaporodjanak benne. De az

ilyen ember számoljon azzal, hogy kukoricája kevesebb, búzája kevesebb és gyengébb minőségű lesz az elővetemény miatt.

Boros György,
gazd. tanár.

Szerkesztő megjegyzése. A kérdés időszerű és nagyfontosságú! Kérjük olvasóinkat, hogy minél számosabban szóljanak hozzá. A hozzászólásokat kérjük mielőbb, hogy olvasóink az őszi vetési időnyben használni vegyék.

Porzolozni csak valódi Porzollal lehet.

aki viszont szárazpácoláshoz más elemzésű készítményt használ, az ne állítsa és ne is higgye, hogy porzolózott. Kérjen minden gazda kereskedőjétől vagy gazdakörétől valódi Porzolt, melynek minden egyes dobozán az engedélyezési szám és a 100 kg. vetőmagra számított 20 dekás keverési arányt jelző külön felragasztott szelvény látható, míg magának a valódi Porzolnak a színe téglavörös.

Az elmúlt hónap folyamán maga a Földművelésügyi Minisztérium vizsgálta meg legfőbb szerve útján a forgalomban lévő szárazpácolókat és a vizsgálat azal a meglepő eredménnyel járt, hogy nem minden szárazpácoló engedélyezett a gazdák részére abban a keverési arányban, melyet az illető gyár eddig hirdített. A valódi Porzol, mely eddig 1 mázsa vetőmagra számítva, 20 dekás arányban volt használható, a legelső vizsgálat alapján a jövőben is ebben az arányban használható, mert a vizsgálat kimutatta, hogy a Porzol mindazon anyagokat tartalmazza, melyek az üszög elleni teljes védelem és a bőségesebb termés elérése érdekében szükségesek.

Igy részesült tehát a gazda 17 éve hűséges és hasznos barátja a PORZOL abban a megtiszteltetésben, hogy maga a minisztérium és annak legfőbb vegyvizsgálati szerve állapította meg egy mázsa vetőmagra a 20 dekás arányt, amikor számos más hasonló céllal forgalombahozott készítményre azt állapították meg, hogy azok használata egy mázsa vetőmagra csak harminc deka arányban engedhető meg.

Az eddig még kételkedőknek

szolgáljon az a vegyvizsgálat okulásul arra, hogy a jövőben vetőmagjukat porzolózzák, de erre a célra azután tényleg valódi Porzolt is használjanak. Akkor nem lesz üszkös búzájuk, de lesz holdanként majdnem egy mázsa

terméstöbblettük, holott 10-15 kg-mal kevesebb vetőmagot kellett elvetniök, mint kékköves csáva esetén, mely a sérült magvak csiraképességét előli és melynek elvégzése hosszadalmas, tehát nem is gazdaságos.

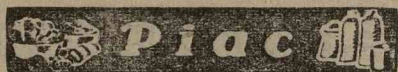
KÉKKŐ-csáva gazda kára, PORZOL-pác a haszon ára!

Vásároljatok **PORZOL-t**, melyet a Minisztérium engedélyezett és melynek hivatalos használati előírása 200 gr. egy mázsa vetőmagra.

Ha **PORZOL-t** kérték, vigyázzatok, hogy ne más! kapjatok.

Szövetkezetekben, magkereskedésekben üzletekben követeljétek az eredeti vörösszínű **Porzol-t**.

Uj illetéket vetnek ki a szőlőterületekre.

Megindult az alma- és diókivitel Nagybányáról.

Nagybánya vidékén örvendés lendülettel indult meg az alma külföldre való szállítása. —

Naponta harminc vagon almát szállítanak Csehszlovákiába. —

Remélni lehet, hogy október hónap folyamán ötszáz vagonra emelkedik a szállítás. Az elmúlt évben ezer vagon almát adták el Nagybánya vidékén külföldre.

Ugyanezen a vidéken a kereskedők megkezdték a dió vásárlását. Az élénk kereslet következtében a dió megdrágult. Különként 10 lejjel fizetik.

Megállapították a kender árát.

A földművelésügyi minisztériumban a kender árának megállapítására értekezletet tartottak. Az értekezleten részt vettek a nagyobb kenderfonó gyárak megbízottai. Az árakat a következőképpen állapították meg: a bányási és erdélyi finom minőségű tilolt kender ára 35-38 lej különként. A gyengébb minőségű falusi kender ára tilolva különként 16-18 lej. A középminőségű tilolt kender ára 28-34 lej különként.

Piaci árak Udvarhelyen.

Buza 75-80, rozs 70-72, zab 35-39, árpa 60-64, ujkukorica 60-62, ókukorica 66-62 lej literenként.

Piaci árak Kolozsváron.

Buza 505-510, árpa 360-370, zab 410-415, ókukorica 370-380, ujkukorica 280-290, mák 2200-2400, fehérpaspuly 630-640, lóheremag 2100-2200, lucernamag 3100-3300 mázsánként.

Rétiszéna 105-120, lucerna és lóhereszéna 140, búzaszalma 70 lej mázsánként.

Piaci árak a Bánságban.

Buza 460-480, ujkukorica 210, ókukorica 320-325, zab 385, takarmányárpa 350, lóheremag 2000-2200, lucernamag 320-340 lej mázsánként.

Hus árak Temesváron.

Marhahus 22-28, disznóhus szalonna nélkül 25-28, disznóhus szalonnával 25-30, zsir 37-40, szalonna 30-33 lej különként.

Állatárak Temesváron

Hízott ökör, I. osztályu 19-21, hízott ökör, II. osztályu 17-18, hízott ökör, III. osztályu 14-16, marha 13-18, tinó 14-21, bika 13-20, borju 20-26, juh 8-10, hussertés, I. osztályu 24-24.50, hussertés, II. osztályu 22-23, zsirsertés, I. osztályu 24-25, zsirsertés II. osztályu 22-23 lej. Az árak élő sulyban értendők különként.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Bévalt az odvosi buza. Az előzetes híreinktől szerzett értesülések szerint a Konopi Kálmán által nemesített 241es számú odvosi buza az idén mindenütt beérte. Ugylátszik, hogy a Konopi által nemesített odvosi buza a gyengébb talajokon és a rosszabb termelési körülmények között is megállja a helyét.

Megragadjuk ezt az alkalmat arra, hogy olvasóink figyelmét szívesen felhívjuk:

Vessen minden gazda nemesített búzákat!

Terjesszük a „Magyar Nép“-et!

Minden magyar ember jegyezze jól meg, hogy a magyar egyházak biztosító intézete a,

„MINERVA BIZTOSÍTÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”

tehát magyar kötelesség biztosítását ide átadni

Tizenöt éves a Magyar Nép könyvtára.

Tizenöt esztendővel ezelőtt, 1922-ben hagyta el a sajtót a *Magyar Nép Könyvtárának első könyve*. Azóta a könyvtár 53 könyvvel gazdagította a magyar könyvpiacot.

A könyvsorozat szerkesztője úgy válogatta össze a műveket, hogy azok minden igényt kielégítsenek. A gyakorlati gazda épp úgy megtalálja közöttük a nekivaló szakkönyveket, mint a szórakozni, vagy szórakoztatni akaró értékes és egyben tanulságos regényt, szindarabot, verset. Emellett gondot fordítottunk közelebbi környezetünk: a föld, a növény és állatvilág megismerésére és gyakorlati értékesítésének módjaira.

A „Magyar Nép Könyvtára” tizenötödik életévének betöltésénél fejlődésének új állomáshoz érkezett. Eddigi életével bebizonyította, hogy a szerkesztő munkája nem volt eredménytelen. Ezuttal módot akarunk nyújtani olvasóinknak arra, hogy a könyvtár további szerkesztésében és összeállításában jó tanácsokkal szolgáljunk. Ebből a célból

jubileumi pályázatot hirdetünk.

I. Pályázat olvasók számára.

Olvasóinkat felkérjük arra, hogy 1938. január 1-ig az alábbi kérdésekre küldjék be őszinte válaszukat levélben, vagy akár egy lev. lapon címünkre: Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

1. Mely könyveket olvasta a „Magyar Nép” könyvtárából?

2. Milyen uton szerezte be azokat? (Vásárolta, kölcsönkapta, milyen könyvtárból?)

3. Melyik kötet nyerte meg leginkább tetzését és miért?

4. Mit olvasna el még egyszer?

5. A nem olvasottak közül melyek érdeklik?

6. Milyen tartalmú könyvekkel szeretné szaporítani a „Magyar Nép” könyvtárát? Ezekre a kérdésekre részletes feleletet kérünk.

A legsikerültebb és legpontosabb válaszokat értékes könyv-ajándékokkal jutalmazzuk. Egy első, négy második és tíz harmadik, összesen tehát tizenöt díjat fogunk kiosztani. A beérkezett pályázatokat a „Magyar Nép”-ben nyugtázzuk és a pályázat eredményét, valamint a díjat nyert válaszokat ugyanott közöljük.

II. Pályázat Könyvtárak vezetői számára.

Felkérjük a könyvtárak vezetőit arra, hogy 1938. január 1-ig könyvtáraikban levő „Magyar Nép Könyvtár” kötetekre vonatkozólag az alábbi kérdésekre pontos választ küldjenek:

1. A „Magyar Nép Könyvtár”-nak mely kötetei találhatóak könyvtárukban? Hány példányban? Melyek a legolvasottabbak?

2. Az 53 kötet közül melyekre lenne még szükségük?

A legpontosabb kimutatást díjazni fogjuk. Ugyancsak díjat osztunk ki azon könyvtárak vezetői között, akiknek körzetéből az I. számú pályázatra legtöbb pályáznak, valamint akiknek körzetéből legtöbb díjnyertes válasz érkezik. Előnyben részesülnek a bírálathoz a legolvasottabb könyvtárosok válaszaival, akik az első számú pályázatra is beküldik válaszaikat.

A Magyar Nép Könyvtárában eddig megjelent és megrendelhető a következő munkák:

1. dr. Rajka László: Szavalkönyv, II. kiad.
  2. dr. György Lajos: Históriai könyvecské —
  3. dr. Csúry Bálint: Vőfélykönyv —
  - 4-5. Abonyi-Rass: A betyár kerdője —
  6. Egy mérnök: A földmérés kis könyve —
  7. dr. Kristóf György: Bokréta Jókai Mór műveiből —
  - 8-9. Benedek Elek: Magyarok története —
  - 10-11. Valló-Török: A méhtenyésztés vezérfontala —
  - 12-13. dr. Kántor Lajos: Műkedvelők szimfóniája —
  14. dr. Balogh Ernő: A föld köpenyege. A levegő sajátosságai és tüncményei —
  15. dr. Maksay: Músor falusi műkedvelők számára —
  16. Lampérth G.: Egy hold föld (elbeszélések) —
  17. Nagy Péter: Három egyfelvonásos szimfónia —
  18. Benedek Elek: Erdélyi regék és mondák —
  19. Voinovich-Bartóky: Szivárvány-Zsuzsi —
  20. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató I. rész. Talajművelés és trágyázás —
  21. Nemes Elemér: Dalos könyv —
  - 22-23. Vásárhelyi János: Egymás között —
  24. Sebesi Samu: Szép a Nyikó és vidéke —
  25. Földes Zoltán: Az endrédi leányvásár —
  - 26-27. dr. Szász Ferenc: Mindennapi kenyérünk —
  28. Kiss Menyhért: Maroszekei atyafiak —
  29. Jakab Odön: Versek —
  30. Kovács Dezsőné: Petőfi és szülei —
  31. Cs. Lázár László: Mezőgazdasági útmutató II. rész (növénytermelés) —
  - 32-33. dr. Vathy Elek: A magyar szépirodalom története —
  - 34-35. Vásárhelyi János: Az életből az életnek —
  36. Finta Zoltán: Jancsi és Juliska —
  - 37-38. dr. Szász Ferenc: Tanácsadó gyümölcsstermelők számára —
  39. Szondy György: Állatok, virágok —
  40. Gyallay Domokos: Második szavalkó könyv —
  41. dr. Balogh A.: A kisebbségek védelme —
  42. dr. Roska M.: Néprajzi feladatok Erdélyben —
  43. Heltai-Szentimrey: Halhatatlan mesék —
  44. Gyallay Domokos: Hadrakelt emberek —
  45. Donáth László: Szegény bolond —
  46. Bálint Vilmos: A dúsgazdag —
  47. Vásárhelyi János: Hóstitól lakodalom —
  48. Izsák Domokos: Dalok erdőn, mezőn —
  49. dr. P. Jánossy Béla: A király daliája —
  50. Szotyori Lajos: Falusi mulattató —
  51. dr. Páter Béla: Csodahatású gyógynövények —
  52. dr. Balogh Artur: Széchenyi István —
  53. Konopi K.: Jó búzából lesz a jó kenyér —
- Ugyanezek a könyvecskék köve is kaphatók akkor az árak példányonként 10 lejjel drágább.

Mulattató

Ősz hercege.

természet fölvette díszruháját.
Megerkezett a régvárt fényes Herceg...
Minden arany- és bíborszínben díszlik...
Tíján ezüstös szálak lengedeznek...

Amint a Herceg üdvözli a tájat,
Szavára elpirul a fa gyümölcse...
Éléje hull a tarka szőnyegágyra
Az érett alma s a mosolygó körte.

Az őszirósa is kitarja kelyhét:
Herceg, ne menj el innen! — így marasztja,
A táj pompája a tied egészen! —...
És int az Ősz, hogy szívesen maradjon...

De nem hallod, hogy krugatnak a darvak?
Nekem szól ez a bús halotti ének...
A felhő is sír, a szellő is sóhajtoz,
Hogy életem csak muló, röpke élet.

A méla Ősz hervadtabb napról-napra...
Ápadtan áll a végső útra készen...
Tölét varjajknak gyásza feketéllik...
A tél jön a tél fagyaszotón, hófehéren...

Óssa meg a sírt, a vén sírásó...
A koporsóra rákerül a fátyol...
Mint szemfedél ráhull a hónap pelyhe...
És még az Ég is megdermedve gyászol.

Az Ősz Herceg halott...
A sírve megfagyott.

TELEKI DEZSŐ.

Az állatok világából.

1. Új énekszó a kertben.

Négyszáz esztendővel ezelőtt egy spanyol hajóról *Elba* szigete közelében sok vad kanári madár szabadult el. A madarak *Elba* szigetén meghonosodtak és tovább szaporodtak. Innen került a kanári madár az olaszokhoz, akik tovább tenyésztették és az olaszokon keresztül jutott azután Tirolba és Németországba, ahol a kitenyésztését a legmagasabb fokig sikerült megvalósítani. Bizonyos azonban, hogy a spanyolok már 1478-ban bevitték a Kanári szigetekről a madarat Spanyolországba, azonban tenyésztésével nem foglalkoztak és lassacskán feledésbe ment, hogy bekerült Spanyolországba.

Ezen nem is lehet csodálkozni, mert a vadon élő kanári madár éneke nem olyan szép, mint a nemesített kanárié. Hangja ugyan tüzes és érces, azonban hiányzik énekéből a dallam és szín. A kanári madár céltudatos tenyésztés következtében lényegesen szebb hanguvá lett. Hangja tiszta csengésűvé és kötöttebbé vált. Kiváló tenyésztők betanítással és a betanított madarak utódainak céltudatos tovább tenyésztésével nagyszerű énekeseket neveltek. A németek tenyésztették ki legelőször a legnemesebb kanári fajtát, az ugynevezett *harzi kanarit*. Később egy *Seiferd* nevű drezdai tenyészlő fejlesztette tovább a harzi kanarit és állította elő az első hibanélküli énekest. Ma már van ugynevezett *csattogó* vagy *fülemüle utánzó kanári*, sőt magyar tenyésztőnek is sikerült különlegesen éneklő kanári madarat kitenyészteni. *Tóth József*, magyar tenyénnyő a harzi kanári

Megjelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

című könyve előfizetőink számára kérésre díjjal együtt **50** lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzen tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

céltudatos tovább tenyésztésével előállította az ugynevezett *Hunyadi énekest*. Azért nevezik ezt a kanárit *Hunyadi énekesnek*, mert dalának kezdete a *Hunyadi induló* első ütemeire emlékeztet. Az első hibátlan *Hunyadi énekest* Tóth József I. Ferencz József királynak ajánlotta fel.

A kanári ma már legkedvesebb szobamadarunk, mindenütt világpolgár, szinben, testalkatban és éneklésben rengeteg változata van. Tenyésztése nem okoz tulságosan nagy gondot, mert bár kényes madár, de egy kis ügyelettel és szeretettel hosszú évekig életben marad és jól szaporodik fogságban.

A legérdekesebb, hogy a kanári madár vadon élő alakja nálunk is meghonosodott. Egy idő óta a kertekben új, ismeretlen madárdal hangzik. Az erős hangú, szép énekű madarat a madártudósok *csicsörkének* hívják. A csicsörke madár, mint faj, a kanáritól nem választható el. A *csicsörke* nem régen vándorolt be Délnyugat-Ázsiából Európába. Vonuló madár, amely télire melegebb vidékek felé húzódik, azonban a megfigyelések azt bizonyítják, hogy újabban nálunk is fészkel. Erdélyben több fészkelő helye ismeretes. A *Bánát*-ban több *csicsörke* fészkekről vannak biztos feljegyzések. Amilyen érdekes a Kanári szigetekről származó vadkanári madár átalakulása és kimondott háziállattá való válása, éppen olyan érdekes a vadkanárinak a nálunk való, újabkori megtelepülése.

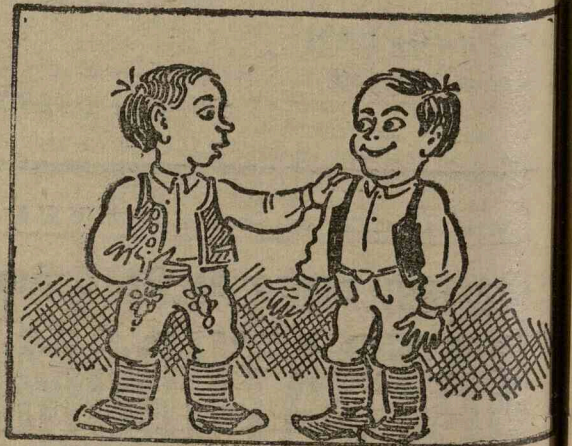
2. Rákászó majmok.

Valamelyik délután — írja Zboray Ernő utazó magyar, Jáváról szóló könyvében — lovászyerékemmel egy kis cserkészésre mentünk az erdőnek olyan részébe, ahol még fehér ember nem igen járt. Ugy öt óra felé egy kis mélyvizű patakra bukkantunk. Amint óvatosan tovább haladtunk a víz szélén, egyszerre furesa látvány tárult elénk. A patak-ból kiálló sziklákon fekete majmok ültek és... halásztak. A fák között majdnem husz méternyire megközelítettük a szakállas *loetoeng* majmokat, ahonnan nagyszerűen megfigyelhettük, hogy mit művelnek. A hozzám legközelebb ülő, egy komoly képű, urra hasonlított, aki két kezét az ölébe nyugtatva, révedező szemmel meredt a messzeségbe. Egy-

szerre csak fájdalmasan eltorzult az arca balkezevel kirántotta a vízbe lógó farkát, amelyen egy fekete rák csimpaszkodott. Egyszerre két ügyes fogással letördelte a rák ollóit furesa fintorok között felcsemegézte a zsákmányt. Mikor ezzel elkészült, gondosan megvizsgálta a farkát s miután úgy látszik mindent rendben talált, a farka végét a mellé levő csalétekbe mártotta. Ez a „csalétek” pedig nem volt egyéb, mint a saját ürülék egy kevés vízzel kellően elkészítve. Miután a farkát ismét a vízbe bocsátotta, várakozás teljes kifejezéssel az ölébe ejtette a kezét. Közben a sziklákon ülő hét-nyolc másik majom szintén szorgalmasan — rákászott. Az első három pernyi várakozás után, megint fájdalmasan elhuzta a képit, mert egy újabb rák csipett a farkába. Hirtelen mozdulattal felszínre rántotta a „horgot”, de ezuttal sem mi sem volt rajta. Látható bosszúsággal kétszer-háromszor a csalétekbe mártogatta a farkát, újra viz alá bocsátotta. Ez alkalommal azonban a bal mellső lábával megfogta a farka tövét, hogy kellő gyorsasággal ránthassa a rákot. Ha rajta csüng a zsákmány. A remélt sikert nem is maradt el, egy fájdalmas fintor után szinte mosolyogva ette meg a kitünőt csapadékot.

Majdnem egy óra hosszát gyönyörködtem a bájos és mulatságos látványban, amely idő alatt az „öreg ur” kilenc rákot fogott.

Gyermekek.

— Hallottam, hogy testvéred született Fiu, vagy leány?
— Azt még nem tudom. Még nincs meg keresztelve.

Apróságok • Adomák

Akik sok nyelvet tudnak.

Schütz, frankfurti nyelvtanár 200 nyelvet és nyelvjárást ismer. A kiváló nyelvész tudása bámulatraméltó, mert éppen a legnehezebben elsajátítható keleti nyelveket tudja. Mezzofanti biboros 58 nyelven beszélt és írt. A biboros magyarul is tudott, sőt hagyatékában két rövid magyar verset is találtak, amelyeket 5 írt.

Különös véletlen.

Egy németországi helységben, Hengersdorfban, egy kereskedőt a bíróság kihágásért nagyobb összegű pénzbírsággal sújtotta. Mialatt a kereskedő a tárgyaláson volt, betörők jártak a lakásán, teljesen kifosztották és elvitték készpénzét is. A súlyos veszteség következtében a kereskedő a kihágás következtében kirott bírságot nem tudta kifizetni és jelentkezett a bíróságnál, hogy büntetését ülje le.

A bíróság a kereskedőt átadta a fogház igazgatóságának. A fogházban egy más fogollyal került egy cellába. Csodálattal fedezte fel, hogy fogolytársa az ő cipőjét és ruháit viseli. Azonnal jelentkezett a fogház igazgatójánál és ott a következő dolog derült ki: fogolytársa más büntetett elkövetése miatt került a börtönbe, azonban ő követte el a kereskedő házában a betörést. — Zsákmányát még nem tudta értékesíteni és így a kereskedő hiány nélkül visszakapta a tulajdonát képező lopott holmit és a pénzt.

Meghaladja a német nép száma a száz milliót.

A legújabb népszámlálási adatok szerint a világon összesen

százhárom millió német él. Ebből a számból hatvanhárom millió német a Német Birodalomban, az anyaország területén, negyven millió pedig szétszórva, különböző államokban él.

Milyen értéket képvisel a Földre jutó napsugár?

A tudósok kiszámították, hogy a Napból naponta annyi meleg jut a Földre, amely megfelel ötvenezer millió vasuti kocsira-kománnyal kitévő kőszén melegfejlesztő képességének. A Napból állandóan ez a melegmennyiség jut a földre. Mikor ugyanis nálunk tél van, más helyen nyár szaka van és melegen süt a Nap. Az ellentétek tehát mindig kiegyenlítődnek és napsugárzás útján egyforma mennyiségű meleg jut a Földre.

Nem mindig igaz a közmondás.

A közmondás szerint a kecske olyan hasznos állat, hogy csak a bajuszát nem lehet értékesíteni. Ez a közmondás megdőlt. — Egy angol gyár vállalat kísérleteket végzett, hogy miképpen lehetne hasznosítani a kecske bajuszának szőreit? Megállapították, hogy a kecske bajuszából a legfinomabb szőnyegeket lehet szőni. Ilyenformán a kecskebajusz keresett cikké lett. Különösen az ugynevezett angora kecskék bajuszáért fizetnek jó árat, mert az angora kecskék bajusz-szőrei nagyon hosszúak és finomak.

A siettség oka.

— Miért siet ma olyan korán haza, szomszéd?

— Sietek, mert az estét a feleségemmel szeretném eltölteni.

— Miért?

— Ma nagyon jó alkalom van rá, mert annyira meghűlt, hogy még suttogva sem tud beszélni.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej, (orvosi tanácsokért 30 lej), könynyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is beüldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

P. G. A veresszőlő és egres bokrok minden évben alaposan meg kell metszeni. Az előregedett ágakat tőig visszavágjuk, a fiatal hajtásokat pedig, amelyek tavasszal fogynak teremni, visszametszük, hogy termőképességüket növeljük. A visszametszés mértéke attól függ, hogy milyen erősek a tövek. Gyenge töveket erősebben, erős töveket gyengébben metszük vissza.

M. A. Nyulrágás ellen valóban nagyon jól beválik az újságpapírral való védekezési mód. Nyugodtan alkalmazhatja. Fiatal gyümölcsfacsémétéinek törzsét egy méter magasságig, vagy azon felül is pakolja be újságpapírral és az újságpapírt valamilyen kötöző anyaggal kösse a fiatal törzsre. A papír tavaszig biztosan nem romlik el és teljes védelmet nyújt a nyulak rágása ellen.

K. F. Nagy sajnálatunkra kérdésére nem tudunk választ adni, mert nem ismerjük az ottani faértékesítési viszonyokat. Nagyon helyesen tennék, ha egy közelükben lakó erdészeti szakértőt kérnének fel tanácsadásra. Helyeselnék azt az elhatározásukat, hogy minden terhet a vevőre hárítsanak. Az erdőki-terméssel kapcsolatban felmerülő üzemi-terveknek és egyéb hatósági engedélyeknek a megszerzése nagy költségbe kerül és az eladóra nézve előnyös, ha a vevő fizeti. A fa mennyiségét nem tudjuk látatlanban felbecsülni. Különben leghelyesebbnek tartanók, ha a dogot úgy oldanák meg, hogy nyilvános árverésen adják el az erdőt. Ilyen módon szabad tere nyílnék a versenynek és jobb árat érhetnének el. Még csak egyet köz-

lünk: kissé elkésve kaptuk a levelet. Megválaszolására csupán három napi időnk maradt.

Cz. L. A kormánynak az az intézkedése, amelyben elrendeli, hogy csak olyan kukoricát szabad forgalomba hozni, amelyben 14 százaléknál kevesebb nedvesség tartalom van, mindenképpen helyes. A gazdákat ebből az intézkedésből kár nem éri, mert ha rendesen kasba rakva szárítják a kukoricát, tél végére, tavasz elejére a kukorica annyira kiszárad, hogy nem tartalmaz 14 százaléknál több vizet. Különben érdeklődő levelének hatása alatt elhatároztuk, hogy egyik legközelebbi számunkban részletesen foglalkozunk a kérdéssel és megismertetjük olvasóinkkal, hogy miért adta ki a kormány azt az intézkedést, hogy nedves kukoricát nem szabad forgalomba hozni.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

S. J. Zsidovin. J. J. Krassófüzes. B. L. Csikdelne. D. A. Klopodia. Cs. S. Csomakörös. K. J. Csikborzsova.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Vidéki megbízottaink előfizetőink felkeresését tovább folytatják s a rendelkezésükre bocsátott kimutatás alapján az előfizetési díjakat felvesszük. Kérjük azon előfizetőinket, akiket a megbízottak felkeresnek, hogy szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki a feltüntetett hátrálékot. Ez annál is inkább fontos reájuk nézve, mert az 1938. évi könyvnaptárunk összeállítására folyamatban van s azok részére, akik kellő időben kijiztik, vagy kijizték a díjat, az első szállítmánnyal még ezen év folyamán elküldjük a könyvnaptárt.

T. Vászló, Középaia. Utána néztünk feljegyzéseinkben, hogy az ön könyvrendelése hogyan áll. Sajnos semmi nyoma nincsen nálunk annak, hogy könyveket rendelt volna s annak sem akadunk nyomára, hogy erre a célra pénzt küldött volna. Szíveskedjék pontosan megírni, hogy mikor eszközölte a könyvrendelést és ha pénzt küldött volna, mikor adta fel. Nem lehetetlen, hogy más helyre került az ön rendelése s ezért fontos, hogy tudjuk az időpontot.

J. M. Brassó. Köszönjük a bejelentett új előfizetőket, akiknek a lapot október 1-től visszamenőleg megindítottuk. Kérjük értesítését, hogy a „Magyar Nép” könyvtárából melyik

könyveket küldjük el ajándékképpen.

B. D. Sővár. A mostani számunkban a műkedvelői előadásokkal kapcsolatosan cikket közlünk. A rádió, valamint mezőgazdasági gépekre vonatkozólag csak annyit válaszolhatunk, hogy különböző gyártmányok szerint változik az árak, tehát rendelés esetén árajánlatot kell kérni a megfelelő cégektől. Ha szükséges volna pár cím, értesítése után készségesen közlünk ilyeneket.

S. E. Szék. A hiányzó példányokat címére elküldtük. Dr. Ferencz József igazgató címe: Gazdasági és Hitelszövetkezeti Szövetsége Cluj-Kolozsvár, Str. Memorandului 12. A „Déliláb” megrendelése ügyében forduljon közvetlenül a romániai fő-elárúsítóhoz: Journal Import Oradea Bulv. Reg. Ferdinand 46. sz. alá.

D. J. Póka. A tiszteltes úr értesítése alapján önnek, mint új házasnak egy évig ingyen küldtük a lapunkat. Miután ön rendes előfizetőnk volt s az 1937 évi díjat még nem rendezte, így ezt az évet számitjuk ingyenesnek s kérjük az előfizetési díjat majd 1938 évre beüldeni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: F. B. Szatmár 247, Sz. M. Székelyszenterzsébet 150, B. K. Kézdimártonfalva 155, H. G. Dezna 150, K. I. Bélzerind 150, S. J. Toronya 150, D. J. Kisiratos 155, Gy. T. Nyárádmagyaros 155, S. L. Kisgörgény 85, T. I. Folya 150, Cs. I. Lupény 300, Cs. E. Csókfalva 155, B. A. Krassóvár 155, Cs. G. Nagydísnód 155, T. M. Marosillye 150, P. G. Választ 120, B. J. Szamosdara 150, P. I. Felsőbánya 155, Ifj. K. G. Lukailencfalva 155, Ifj. T. J. Nagymoha 155, L. A. Alsórákos 144, Zs. K. Kőkös 155, özv. B. J.

né Kovászna 155, özv. T. Gy-né Asszonyvásár 185, N. I. M. Csikszépviz 155, Cs. M. Lippa 150, H. I. Homorod 2, 155, S. A. Brassó 155, H. P. Székelyvája 155, B. L. Lukafalva 155, Id. H. J-né Marosbogat 150 lej (r. 1938. dec. 31-ig), Székelyszentmiklósról: F. L. 150 (r. 1936. dec. 31-ig), V. D. 150 (r. 1938. jul. 1-ig).

Apróhirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 50 lej. **Állástkeresők részére 20 szög 40 lej.** — **Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 6 lej.** Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelégés leveleket csak a portó beküldése esetén továbbíthatunk. Ugyisint az érdeklődésekre is csak úgy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portó költséget.

Allandó alkalmazásra keresek gyűmölcskertészt, vidékre. Aki a szerzés-hizlaláshoz is ért, előnyben részesül. Cím a kiadóban.

Ha sikert akar elérni
hirdessen a

„MAGYAR NÉP”-ben!

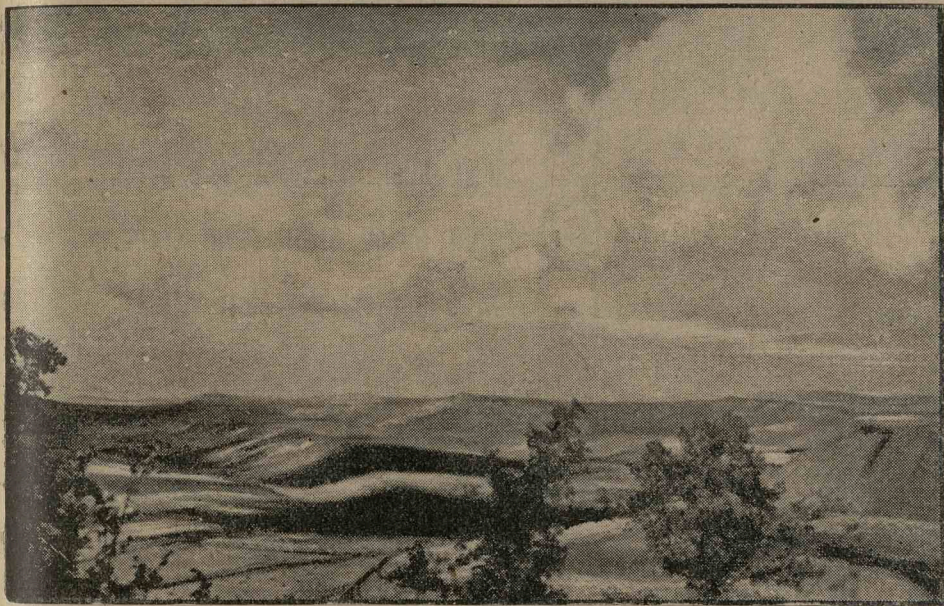
A Réthy Ferenc és Gufárt Károly szerkesztésében
1937/38 iskolai évre megjelent

Diák-zsebkönyv,

változatos-gazdag tartalmánál és diszes kiállításánál fogva a mai diák legkedvesebb barátja. A **Sport rovat szerkesztője: Horosz Béla**, a közismert jeles — sportember. (A közölt sok hasznos sportismeretből kiemelendő a „Magyarak az olimpián” című cikk, amelyben 1896 Athén-től 1936 Berlin-ig felsorolja a helyezést elért magyar versenyzőket.)

Ara 20. — lej. Vászonkötés.

Kapható minden könyvkereskedésben, de megrendelhető a „Diák-zsebkönyv” szerkesztőségétől is, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5., lej 20. — ár + 10. — lej ajánlási díj ellenében.

Ősz a Mezőségen.

Képünkön az erdélyi medence közepén elterülő Mezőséget mutatjuk be őszi hangulatban. Különös hegy-alakulatai, növényzete és állatvilága sajátos érdekességű vidéké teszik.

Dr. Szász Ferenc felvetele.

TANULD MEG!

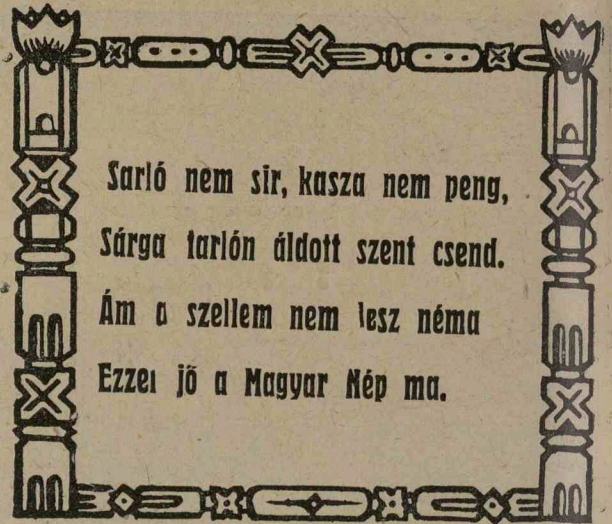
A célszerű munkaeszköz nagyon megkönnyíti a munkát.

Jobboldali képünkön bemutatjuk, hogy a kerti munkákat, mint amilyen a krumpli ültetése, kiszedése, palántolás, gyomlálás, meggörnyedt testtartásban sok erő pazarlásával szokták végezni. Alsó képünk célszerű kerekeken mozgó szerkezetet mutat be. Erre támaszkodva kényelmesen, kevés erőpazarlással, anélkül, hogy hamar kifáradna a szervezet, lehet végezni nagyon sok kerti és gazdasági munkát.

Finom vendéglő.

Egy vendéglő konyhájába macska ugrik be, a szakács lelövi és kikiált a pincérnek: Gyorsan írja pótlólag az étlapba: ma nyulpecsenye is kapható!

Sarló nem sir, kasza nem peng,
Sárga tarlón áldott szent csend.
Ám a szellem nem lesz néma
Ezzel jő a Magyar Nép ma.

Célszerű gyümölcszedő létra.

Képünkön gyümölcszedésnél jól használható, könnyű létrákat mutatunk be. Az ilyen létrák könnyen elkészíthetők bármilyen egyágu létrából. Arra vigyázzunk, hogy a

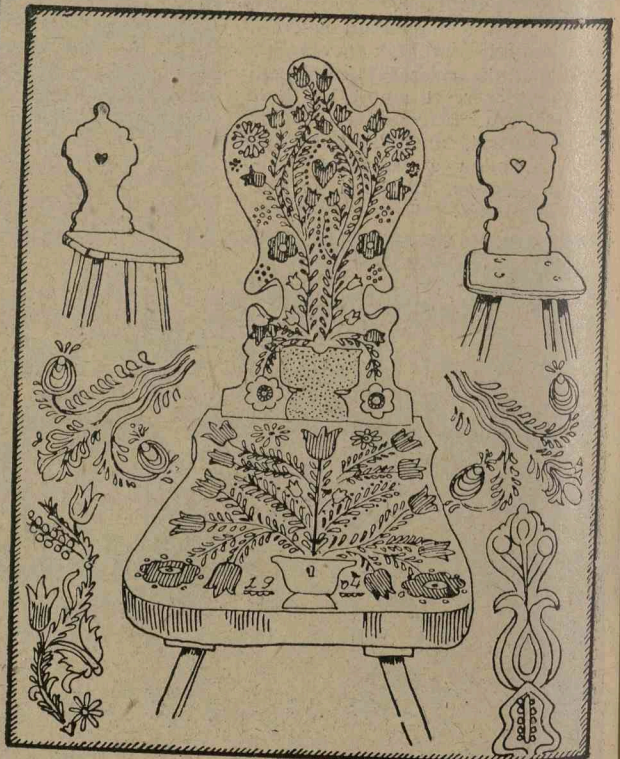
támasztólábak felerősítéséhez jó erős sarkokat alkalmazzunk, hogy a súly következtében a sarkok ne törjenek el és a szedő ne járjon szerencsétlenül.

Tövissel, rőzsével kell összerakni a nedves kukoricát!

Ha a csöves kukorica nincs beérve, vagy pedig kasza való szállítása esős időben történik, ajánlatos a berakás alkalmával tövist, rőzsét tenni a csövek közé. A kukorica közé rakott rőzse és tövis elősegíti a kukorica ki-

száradását. Ha a nedves kukorica közé nem rakunk tövist vagy rőzsét, a kukorica megromlik, megpenészedik és morzsolás alkalmával értéktelen szemtermést fogunk kapni.

A magyar disztés alapformái.

Székeket és azok hátán és ülökéjén előforduló disztéseket ábrázol mai képünk. Rendkívül gazdag és változatos hatást érteünk el egyszerű elemek ügyes csoportosításával.